

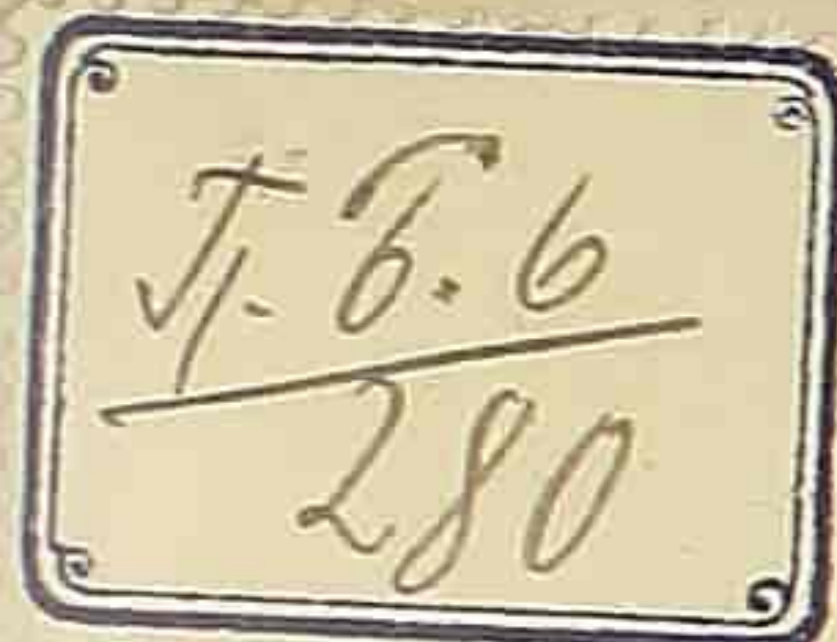
Р. 6. 6
280

ПРАВИЛА

ПРВЕ БЕОГРАДСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

У БЕОГРАДУ
У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ
1871.

ID=50061583

Лука Ђеловић
БЕОГРАД

Luka Ćelović
BEOGRAD

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

К. Г. 45290

ПРАВИЛА

ПРВЕ БЕОГРАДСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

ДЕО I.

Име, место, цељ, послови и трајање.

Чл. 1.

„Прва београдска заједница“ је друштво, основано на удеонице: она је протоколисана код трговачког суда; станује у Београду; а цељ јој је, да тргује с марвом, да марву коље и месо продаје у месарницама, по европском начину; те да београдске становнике снабдева добрим здравим и колико је могуће јевтинијим месом, и да у своме парном млину израђује разна брашна; да фабрицира и продаје леб, маст, сваке врсте свеће, сапун, и овим подобна.

Чл. 2.

Заједница ступа у живот кад влада одобри ова правила, кад се назначени број удеоница упише и бар 25% од прве уплате дејствително положи, а траје 50 година.

ДЕО II.

Основна главница.

Чл. 3.

Основна је главница прве београдске заједнице 50,000 дуката царских, и дели се на 10,000 удеоница, од којих свака гласи на пет дуката царских у злату, и уплаћује се по наређењу управе, у пет пута, свагда по један дукат царски.

Главница се може, по закључењу скупштине увеличати у толико у колико би потреба захтевала.

Чл. 4.

По одобрењу ових правила изда ће се свих 10,000 удеоница, које ће бити печатане по примерку под А), с текућим бројем снабдевене и именом друштва (фирмом) подписане (чл. 24). Удеонице ће се исећи из нарочито за то удешене књиге.

Чл. 5.

На случај издавања нових удеоница (по чл. 3), ове ће се издати у корист удеоничара: а како ће то бити, о томе ће решити скупштина.

Ко упише, обвезан је, да узме онолико удеоница, колико је уписао.

Чл. 6.

Удеонице јесу без имена и не раздељиве, а друштво их не сме продати испод именоване цене.

Чл. 7.

Уплате наређује управа. У позиву за уплату назначи ће време, када да се уплати, но ово се (време) мора тако одредити, да између дана, кад се позив по трећи пут у за то одређеним новинама обзнани, и одређеног дана за уплату, најмање 14 дана протече.

Чл. 8.

Уплате бивају само код благајне прве београдске заједнице, а ове ће се, свака за себе, на удеоници записати и подписом благајника и једног званичника, кога за то одреди управа, одостоверити.

Чл. 9.

Како је именована вредност удеоницама прве београдске заједнице са 5 дуката означена, а уплата по 1 дукат од једном одређена (чл. 3), вреде оне само онолико, с колико су уплаћене.

Удеонице, на којима нема правилног одостоверења, да су одређене уплате на време извршене, не важе у обртају.

Чл. 10.

Бројеви оних удеоница, што остану не уплаћене, обзнани ће се у новинама и држаоци истих позва ће се, да од дана прве обзнане за 15 дана испуне своје обвезе. Ако то не учине, позва ће се на ново, преко истих новина, па ако и опет за 15 дана од дана, кад је изашла друга обзнана, не уплате, прва ће београдска заједница не уплаћене удеонице, преко

истих новина, прогласити за не важеће, и на њихово место, под текућим бројевима, издати друге и продати их.

За удеонице, које су проглашене за не важеће, добивена свота новаца, по одбитку штампарских трошкова за дотичне обзване, припада резервном фонду. Штампарски трошкови око ових огласа, наплаћују се од уплата које би се положиле после ма којег од ових огласа.

Који удеоничар не положи уплату до прво одређеног рока, но после, дужан је, поред означених штампарских трошкова, и 8% интереса за протекши рок платити.

Чл. 11.

Права и обвезе, скопчане с удеоницама, прелазе на држаоца истих.

Држање удеоница условљава пристапак на ова правила и на закључења главне скупштине.

ДЕО III.

Непосредни руковачи.

Чл. 12.

Друштвеним послом не посредно рукују: управа и дирекција.

Чл. 13.

Управа је састављена из 15 чланова, које бира главна скупштина на једну годину дана. Чланови

управе бирају између себе једног председника и два подпредседника. Сви петнајест чланова иступају по истеку једне године дана. Скупштина може све иступајуће чланове на ново избрати, но дужна је, да осморицу од њих за нову управу избере.

Чл. 14.

Ако се у течају године, којим било случајем, упразни место које га члана управе, на његово место долази онај, који је на последњој скупштини за то највише гласова имао.

Чл. 15.

Сваки члан управе дужан је, да уложи у благајну друштвену педесет комада удеоница друштвених пре, но што у дужност уђе. Ко ово не учини за осам дана од дана, кад је изабран, сматра се, као да није примио избор.

Дужности управе.

Чл. 16.

Управа наређује извршења скупштинских закључена, одобрава или одбацује предлоге дирекције; наређује и погађа подизање зграда за друштвени посао потребних, набавља нужне опреме (алате), закључује уговоре с набављачима, наређује куповање и продавање у опште, прегледа књиговођење и благајну 2 пута у једном месецу (но то има право чинити и кад год за добро нађе), наређује уплате (чл. 7), поставља и одпушта директора, а у договору с њиме

остале званичнике и послужитеље, овима одређује плату, и на последку, предузима све мере, које су потребне, да се интереси друштва сачувају, а тако исто и да се у послу одржи ред, чистоћа и т. д.

Но управа, без дозволења скупштине, не сме да предузме никакав нов, у круг досадашњих друштвених радова не спадајући посао.

Чл. 17.

Управа држи своје седнице на позив свога председника, најмање два пута у месецу дана. Осим тога седнице се држе, кад год председник нађе, да је то потреба, или кад пет чланова из управе, или један од директора, то предложи.

У седници председава председник, или један од подпредседника.

Чл. 18.

О радњи управе воде се протоколи. У њима се означају имена присуствујућих чланова, излажу решења управе, као и одвојена мњења појединих чланова.

Протокол одостоверавају председавајући, два члана и перовођа.

Чл. 19.

Решења су управе снажна, кад су решавали председник, или један од подпредседника, или у одсуству ових један члан управе као заменик председника, и најмање садам чланова.

Управа доноси своја решења већином гласова. Кад су гласови подједнако подељени, решава страна, на чијој је глас председавајућег.

Чл. 20.

Чланови управе примају за свој труд известан удео (чл. 46), а осим тога и за сваку редовну седницу, којој су лично присуствовали, по једну марку, која за прву годину представља вредност једног дуката царског.

Чл. 21.

Дирекција је састављена из једног, или више директора.

Директор је дужан, да уложи у благајну друштва педесет удеоница прве београдске заједнице пре, но што се дужности прими. Ако ово за осам дана од дана, кад је изабран, не учини, сматра се, као да се дужности не прима, а у овоме случају управа бира другога директора.

Чл. 22.

У седницама управе заседава директор (осим кад се што расправља, што се њега тиче) и да је објашнења о предметима, који су на претресу, али нема право гласа.

Чл. 23.

Дужности су директора, да врши друштвене послове, придржавајући се тачно ових правила; да извршује, сходно овим правилима донешена закључења

главне скупштине и решења управе, да предлаже управи постављање званичника и послужитеља, као и њихово удаљење од дужности и т. д.

Чл. 24.

Име дружине (фирму) пуноважно подписује један (који било) од чланова управе и директор, или у одсуству овога (директора), два члана управе.

Оваким подписом друштво је обвезано.

ДЕО IV.

Благајна (каса).

Чл. 25.

Друштвена благајна има свог благајника.

За 8 дана од дана, кад је изабран, благајник је дужан уложити четрдесет удеоница прве београдске заједнице, у друштвену благајну.

Ако ово не учини, сматра се, да се није примио дужности, у ком случају управа бира другога за благајника.

Чл. 26.

За исправност главне благајне одговара директор, благајник и дежурни члан управе, од којих сваки има по један засебни кључ.

Чл. 27.

За дневна издавања и примања води се мала благајна, за исправност које одговара директор и благајник.

ДЕО V.

Главна скупштина.

Чл. 28.

Скупштине су редовне и ванредне.

Друштво држи сваке године по једну редовну главну скупштину, на три месеца дана од дана, кад се годишњи рачуни закључе.

Чл. 29.

Управа сазива скупштину преко новина. Позив се печата три пута у растојању од осам дана. Од дана, кад је последњи позив печатан, до дана одређеног за састанак скупштине, треба да протече 20 дана.

Чл. 30.

У позиву ће управа назначити место где ће се скупштина држати, и предмете, који ће се решавати.

Чл. 31.

Ако би који удеоничар хтео какав предлог скупштини на решавање поднети, дужан га је на 15 дана пред скупштину управи доставити.

Чл. 32.

Удеоничар, који хоће да дође на скупштину, дужан је да код управе положи своје удеонице на признаницу, у којој ће се назначити број положених удеоница.

Списак издатих признаница, — које ће служити у једно као улазнице у скупштину —, са у њима означеним бројем удеоница, управа ће доставити скупштини.

Чл. 33.

Удеоничари имају у скупштини:

на	5	удеоница	—	један	глас;
„	10	„	—	два	гласа;
„	20	„	--	три	„
„	30	„	—	четири	„
„	40	„	—	пет	гласова
„	50	„	—	шест	„
„	60	„	—	седам	„
„	70	„	—	осам	„
„	80	„	—	девет	„
„	100	и више удеоница		десет	„

Више од десет гласова неможе да има ни један удеоничар.

Чл. 34.

Скупштина може само онда доносити пуноважна закључења, ако је у истој једна трећина удеоница представљена.

Чл. 35.

Ако на скупштини не буде представљена једна трећина удеоница, на 15 дана од дана те скупштине управа сазива другу, која доноси пуноважна закључења с онолико удеоничара, колико их дође.

Чл. 36.

У скупштини председава председник управе, а ако је он спречен, онда један од подпредседника, ког за то избере управа. Он отвара и затвара скупштину и одређује деловођу; а скупштина из своје средине бира три члана, који својим подписом одостоверавају скупштинска закључења.

Закључења скупштинска у изводу се печатају у новинама.

Чл. 37.

Скупштина бира из своје средине одбор од 5 чланова, који ће прегледати годишњи рад и закључење рачуна.

Ако нађе да треба, овај одбор прегледа писма и остале исправе, које се односе на друштвени посао, о чему или ову, која га је изабрала, или прву идущу скупштину, извештава.

Чл. 38.

Предмети, о којима редовна главна скупштина доноси своја закључења, ово су = одобрава прегледане рачуне на предлог одбора; по потреби мења и допуњава ова правила; претреса поднешене предлоге за нова предузећа; решава умножавање главнице и издавање нових удеоница; бира чланове за управу, одређује вредност марки (чл. 20.), и на последку све што управа, или који удеоничар (чл. 31.) предложи.

Чл. 39.

Главна скупштина доноси своја закључења већином гласова. Кад су гласови једнако подељени, решава она страна, на чијој је глас председавајућег.

Глас се јавно или тајно, како скупштина закључи.

Чл. 40.

Ванредне скупштине сазива управа, кад год нађе за нужно, или на писмену изјаву удеоничара, који једну четвртину удеоница притежавају.

Чл. 41.

На ванредној се скупштини решавају само они предмети, ради којих је сазвата.

ДЕО VI.

Књиговођење биланс, чиста добит и резервни фонд.

Чл. 42.

Књиговођење устројено је по прописима трговачког закона. Рачун се води у грошевима по течају чаршиском.

Чл. 43.

Закључење годишњих рачуна бива на крају сваке године.

Кад овај управа одобори, поднеће га главној скупштини.

Чл. 44.

При пописивању друштвенога имања одбија се вредности; 5% од грађевина, а 10% од осталих спрема.

На сместишту налазећа се марва и еспапи, рачунају се по местној цени од тога дана.

Чл. 45.

Друштвена је чиста добит она свота, која по рачуну претекне преко свију трошкова и по одбитку 6% годишњег интереса на уплаћену своту. Интерес ће се рачунати од 1 Јануара, 1871 године, а исплаћива ће се на удеонице по свршетку сваке пол године.

Чл. 46.

Од чисте добити одређује се 5% резервном фонду, 2% председнику управе, 16½% осталим члаовима управе, 6½% директорима и осталим званичницима а 70% поделиће се на удеонице и исплаћивати од 1 Јула. Која удеоница од овога дана за 3 године не подигне добит, која јој по поделу припада, губи право на исту и ова иде у резервни фонд друштва.

Назначену добит од 6½% за званичнике, дели управа по свом нахођењу према заслуги. Но то важи тек од идуће године.

Чл. 47.

Као јемство за уложену главницу установљава се резервни фонд из извора у 10 и 46 чл. назна-

чених. Он може 50% уложене главнице износити, али не више.

Ако би се резервни фонд попунио, па опет каквим губитком окрњио, поновиће се на ново улагање у смислу чл. 46.

Резервни је фонд собственост друштва, које ће га употребити на посао, без интереса.

ДЕО VII.

Завршавање друштва.

Чл. 48.

Друштво престаје, кад протече у чл. 2. одређено време од 50 година, осим ако се у главној скупштини, која би се у 49-тој години друштвенога постојања држала, закључи да посао продужи.

Чл. 49.

Друштво ће престати и онда, ако би то на којој главној скупштини, на којој је најмање $\frac{3}{4}$ удеоница представљено, закључено било.

Чл. 50.

Кад се закључи, да друштво престане, скупштина опредељава начин, на који ће се друштвени рачуни пречистити и имаће распродати. Да то изврши, скупштина бира одбор од пет чланова (удеоничара), а чим учини овај корак, престаје власт управе. Но власт скупштине остаје све дотле, док одређени одбор поднесе рачуне о којима она доноси последња закључења.

ДЕО VIII.

Чл. 51.

Печат заједнице.

На печату је изрезано име друштва „Прва београдска заједница“.

Чл. 52.

Печат, подписи чланова управе и директора, протоколирани су код трговачког суда.

2. Фебруара 1871. године
у Београду.

ЧЛАНОВИ :

Ж. Карабиберовић.
Јозеф Штајнлехнер.
Д. Милутиновић.
Урош Јовановић.
Алек. Павловић.
Паніот Е. Панаіотовић.
Стеван Јовановић.

ЧЛАНОВИ УПРАВЕ :

А. Лукић.
Јован Димић.
Никола К. Ресавац.
Јован Манаковић.
Пет. Марковић.
Јов. Ф. Ђођевић.
Таса Банковић.
М. Миловук.

ДИРЕКТОР :

С. Д. Џаџић.

Предизложена правила „Прве београдске заједнице“ министар финансије на основу § 38 законика трговачког одобрава.

Е№ 1818.

1. Јунија 1871. год.
у Београду.

Министар финансије,
Панта Јовановић.

А.

УДЕОНИЦА**ПРВЕ БЕОГРАДСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**

Од пет (5 ₴ ц.) дуката царских у злату с којом се у установи „прве београдске заједнице“ за добијају сва права и доходци, који по друштвеним правилама свакоме удеоничару припадају.

У Београду.....1870. год.

Члан управе:

Директор:

По члану 9. правила заједнице, док се не уплате свих пет дуката царских, именована је вредност удеоница само онолика, колика је уплаћена свота, а по члану 10., који удеоничар не уплати свих пет дуката царских, на позив управе и одређене рокове, губи право на уплаћену своту, и она припада резервном фонду друштва.

Уплата (кад је уплаћено) одостоверавају:

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.

